

การจัดการสวนกล้วยไม้ หลังน้ำลด

โครงการรณรงค์ฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรหลังน้ำลด ปี ๒๕๕๔

กรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดการสวนกล้วยไม้ หลังน้ำลด

ปี 2554 ประเทศไทย ประสบมหาอุทกภัยในทุกภูมิภาค
ของประเทศ ส่งผลให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายอย่าง
หนักในจำนวนนี้กล้วยไม้ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของ
ประเทศและพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคกลางและภาค
ตะวันตกได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากน้ำท่วมซึ่ง
เป็นระยะเวลา 1-2 เดือนจำนวน มากถึง 700 สวน รวมพื้นที่
กว่า 10,000 ไร่ หรือเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ทั้ง
ประเทศ เกษตรกรต้องสูญเสียรายได้จนกว่ากล้วยไม้ที่จะปลูก
ใหม่ให้ผลผลิตซึ่งใช้เวลาอย่างน้อย 2 ปี ดังนั้นเพื่อให้สวน
กล้วยไม้ที่เสียหายได้รับการฟื้นฟูโดยเร็วและถูกต้องตามหลัก
วิชาการ กลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับกรมส่งเสริม
การเกษตร จึงขอแนะนำการปฏิบัติในการฟื้นฟูสวนกล้วยไม้
หลังน้ำลด ดังนี้

1. ขนย้ายต้นกล้วยไม้ที่ตาย พร้อมวัสดุปลูกจากมะพร้าว ทั้งหมดออกจากสวน เพื่อไม่ให้เน่าเหม็นและเป็นแหล่งสะสมของ โรคและแมลงศัตรู การนำเศษซากกล้วยไม้ออกจากสวนหากทำใน ระยะที่น้ำยังท่วมอยู่ จะขนย้ายง่ายกว่าทำเมื่อน้ำแห้งแล้ว การ กำจัดเศษซากกล้วยไม้ควรใช้วิธีเผาหรือนำไปทิ้งให้ห่างจากสวน ในกรณีที่น่าไปทิ้งไกลๆไม่ได้ ให้แบ่งพื้นที่ในบริเวณสวนชุดเป็นหลุม เพื่อฝังกลบโดยดินที่ขุดขึ้นมาสามารถนำไปเสริมคั้นล้อมสวนให้ สูงขึ้นได้อีก

2. ควรมีการกำจัดเชื้อ สาเหตุของโรคกล้วยไม้ที่อาจมา กับน้ำท่วมและปนเปื้อนอยู่ในโรงเรือน การทิ้งโรงเรือนกล้วยไม้ ให้แห้งและได้รับแสงแดดระหว่างรอปลูกใหม่สามารถลดเชื้อโรค ลงได้ แต่เพื่อความมั่นใจควรฉีดพ่นไตรอะวาจกล้วยไม้ด้วยสาร โซเดียมไฮโปคลอไรท์ (คลอรีน 5%) หรือใช้ แคลเซียมไฮโปคลอไรท์ (คลอรีนผง อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร) ฉีดพ่นแล้วทิ้งไว้ 5-10 วัน ก่อนปลูก ส่วนพื้นดินโรยปูน ขาวหรือปูนโดโลไมท์อัตรา 200-500 กิโลกรัมต่อไร่

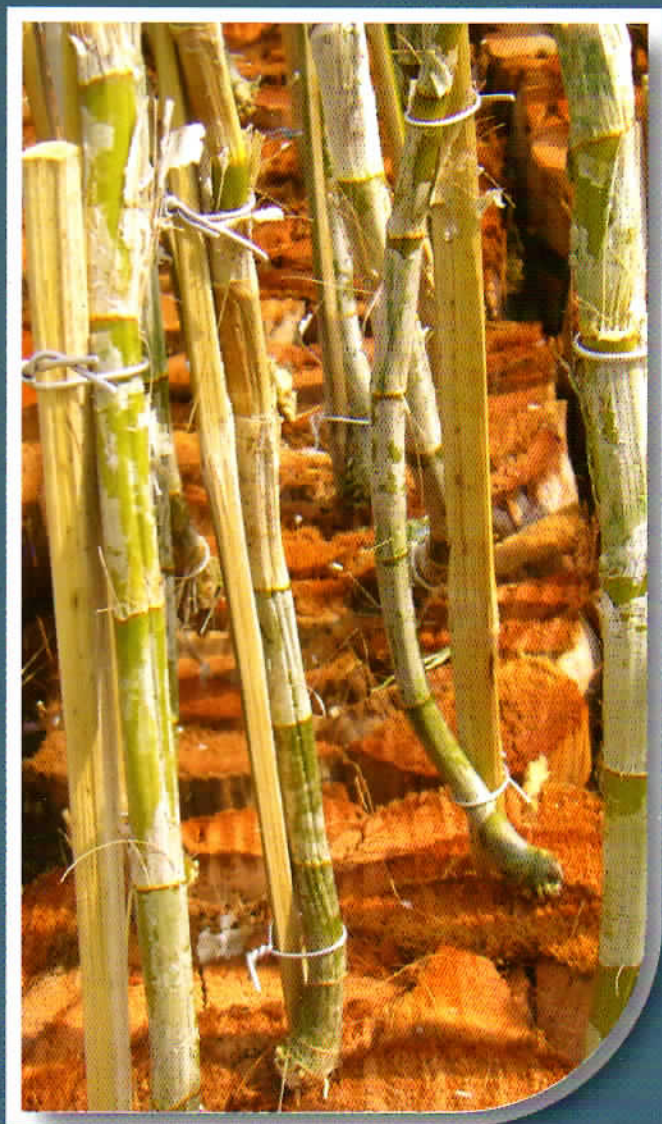
3. ทำการซ่อมแซม ร่องระบายน้ำใต้โต๊ะวางกล้วยไม้ ทางเดิน และบ่อเก็บน้ำให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อสะดวกในการ ปฏิบัติงาน รวมถึงโรงเรือนและซาแรนกรณีระดับน้ำท่วมถึง

4. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา

ขาดแคลนต้นพันธุ์และกามะพร้าวเกษตรกรที่จะปลูกล้วยไม้ใหม่จึงไม่ควรปลูกเต็มพื้นที่สวนพร้อมกันทั้งหมดในปีแรก แต่ควรทยอยปลูกปีละ 1 ใน 4 ของพื้นที่สวน ซึ่งเมื่อครบ 4 ปีก็จะครบกำหนดรื้อปลูกใหม่ส่วนที่ปลูกในปีแรก

5. หากปลูกโดยใช้ต้น จากการแยกลำเกษตรกรจะต้องคัดเลือกลำที่สมบูรณ์ไม่มีโรคติดมาโดยเฉพาะโรคใบปื้นเหลืองและไฟทอปเทอร่า แล้วชุบลำหรือฉีดยาด้วยสารแมนโคเซบหรือคาร์เบนดาซิม

6. กาบมะพร้าว หรือกระบะกาบมะพร้าวควรแช่ในสาร
คาร์บอซิกซิงก่อนนำมาปลูก

7. ควรทำการตรวจวัด คุณภาพน้ำในบ่อพักน้ำใหม่
อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มั่นใจว่าภายหลังน้ำท่วม น้ำในบ่อพักยังคง
สะอาดและมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) หรือค่าความเค็ม
(EC) อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับกล้วยไม้

8. เกษตรกร ที่ลงมือปลูกกล้วยไม้ใหม่ทันที หลังน้ำลดซึ่งเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูหนาว และไม่ใช่ ฤดูกาลที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของ กล้วยไม้ ควรให้ปุ๋ยสูตรเสมอโดยเพิ่มธาตุ อาหารรอง ได้แก่ แคลเซียม แมกนีเซียมและ โบรอนหรืออาจใช้ฮอร์โมนไซโตไคนินเพื่อเร่ง การแทงหน่อใหม่

9. เพื่อเป็นการป้องกัน ความเสียหายจาก อุทกภัยในปีต่อไปเกษตรกรควรเสริมคันล้อม รอบสวนให้มีระดับสูงชันกว่าระดับน้ำที่ท่วม ในปีที่ผ่านมาอย่างน้อย 1 เมตร ล้นของคันล้อม ควรกว้างอย่างน้อย 5 เมตร และฐานควรกว้าง อย่างน้อย 14 เมตร ด้านในของคันล้อมควรมี ความลาดชันมากกว่าด้านนอก นอกจากนี้ใน การเพิ่มความสูงของคันล้อมจะต้องพิจารณา ถึงผลกระทบต่อการถ่ายเทอากาศภายใน โรงเรือนด้วย

10. เกษตรกรเจ้าของ

สวนกล้วยไม้ขนาดเล็กและอยู่ในพื้นที่รับน้ำ ที่มีโอกาสประสบปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ การที่จะสร้างหรือเสริมคันล้อมให้สูงและ กว้างขึ้นอาจจะไม่คุ้มค่ากับการลงทุนจึงควร พิจารณาการหาพื้นที่ใหม่โดยเลือกพื้นที่ที่น้ำ ไม่ท่วม มีอากาศถ่ายเทดี ตั้งอยู่ไม่ไกลจาก บริษัทส่งออกและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

เรียบเรียงโดย กลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ
ส่วนส่งเสริมการผลิตพืช ไม้ดอกไม้ประดับ และพืชสมุนไพร
สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. 0 2940 6104